

Litva

Litevská republika / Lietuvos Respublika

1 Základní informace

1.1 Obecné informace

Rozloha	65 200 km ²	
Obyvatelstvo (mil.)	3,586	
Hlavní město	Vilnius	
Jazyk	litevština	
Měna	Lit / LTL	
Výše HDP na osobu	17.700 USD (2007)	Srovnání (HDP ČR = 1) 0,73
Telefonní předvolba	+ 370	
Internetová doména	.lt	

Zdroj: OECD, CIA. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

1.2 Ekonomický vývoj

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Růst HDP (%)	7,3	10,8	7,9	8,6	8,3	9,4	6,1
Inflace (%)	0,3	-1,1	1,2	2,7	4,5	8,2	
Nezaměstnanost (%)	13,5	12,5	11,4	8,3	5,6	4,3	
Kurs LTL/CZK	8,9	9,22	9,22	8,50	8,18	8,03	7,18

Zdroj údajů: Eurostat, ČNB. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

2 Právní formy podnikání

Přehled právních forem

Litevský název	Nejbližší český ekvivalent	Poznámky, popis
<i>Akcinė bendrovė</i> — AB	Akciová společnost	Základní kapitál musí dosáhnout výše min. 150.000 LTL, min. 25 % musí být splaceno před vytvořením společnosti. Pro založení akciové společnosti stačí 1 zakladatel.
<i>Uždaroji akcinė bendrovė</i> — UAB	Společnost s ručením omezením	Základní kapitál musí dosáhnout výše min. 10.000 LTL, min. 25 % musí být splaceno před vytvořením společnosti, Min. počet zakladatelů je 1 a max. 100.
<i>Tikroji ūkinė bendrija</i> — TUB	Veřejná obchodní společnost	Obdoba české v. o. s.
<i>Komanditinė ūkinė bendrija</i> — KUB	Komanditní společnost	Obdoba české k. s.
	Pobočka zahraniční společnosti	Pobočka ani zastoupení není právnickou osobou. Všechny podniky musí nahlásit své obchodní jméno na Státním patentovém úřadu před registrací. Dočasná ochrana registrovaného obchodního jména je zaručena po dobu 1 roku před samotnou registrací podniku. Registrovanému jménu je zaručena ochrana obchodního jména po dobu aktivního života podniku a do 1 roku po skončení činnosti podniku.
<i>Žemės ūkio bendrovė</i>	-	„Zemědělská společnost“. Jde o podnik čerpající min. 50 % ze svých příjmů z prodeje zemědělských produktů nebo služeb v zemědělství. Zemědělská společnost je právnická osoba s omezeným ručením. Majetek společnosti je oddělen od majetku vlastníků a závazky společnosti jsou omezeny výší kapitálu podniku.
<i>Personalinė įmonė</i> — PI	Podnik jednotlivce / OSVČ	Pro registraci OSVČ je nutný pouze vyplnění příslušného formuláře pro registraci.

Zdroj: Lex Mundi, www.infolex.lt

2.1 Založení společnosti s ručením omezeným

Přibližná délka procesu založení: 23 — 28 dní

Přibližné náklady na založení: cca 650 LTL (cca 190 EUR)

Proces založení:

Krok	Činnost	Náklady	Trvá ní	Místo, dotčená instituce
1.	Potvrzení od banky o dostatečném množství prostředků na bankovním účtu.	Zdarma	1 den	Libovolná banka
2.	Notářské ověření zakládacích dokumentů, stanov společnosti a formulářů pro registraci společnosti s ručením omezeným.	400 LTL	2 dny	Notář
3.	<p>K registraci k DPH, dani z příjmu a příspěvkům sociálního pojištění je nutné předložit: žádost o registraci podniku, společenskou smlouvu, licence (pokud je jich třeba), zápis z jednání společnosti, podnikové předpisy a bankovní potvrzení o zaplacení registračních poplatků.</p> <p>Registr právnických osob (<i>Juridinių asmenų registras</i>) spadající pod Státní centrum registrů (<i>VI REGISTRŲ CENTRAS</i>) registruje všechny právnické osoby či pobočky a dceřinné společnosti zahraničních podniků.</p> <p>Registr právnických osob také informuje Daňový inspektorát (<i>Valstybinė mokesčių inspekcija</i>) o nově registrované právnické osobě a předá ji všechny potřebné informace. Data jsou automaticky do 2 pracovních dnů vložena do registru plátců daní, čili není nutné osobně Daňový inspektorát navštívit a registrovat se jako plátce daně z příjmu.</p> <p>Daňové identifikační číslo je totožné s identifikačním číslem přiděleným Registrem právnických osob. Při registraci k platbě daní je podnik automaticky zaregistrován u Státního fondu sociálního pojištění (<i>Valstybinio Socialinio Draudimo Fondo Valdyba — SoDra</i>) z důvodu sociálního pojištění, čili není nutná osobní návštěva ani u této instituce.</p>	198 LTL	6 dní	<p><i>Juridinių asmenų registras</i></p> <p>(<i>Valstybinė mokesčių inspekcija</i>)</p> <p>(<i>Valstybinio Socialinio Draudimo Fondo Valdyba — SoDra</i>)</p>

Krok	Činnost	Náklady	Trvá ní	Místo, dotčená instituce
4.	Registrace k DPH. Povinnost registrace k DPH vzniká podniku v okamžiku, kdy jeho roční obrát převyší 100.000 LTL (cca 30.000 EUR). K registraci podnik vyplní formulář FR 0388 u daňového úřadu, ať už osobně nebo přes internet.	Zdarma	10-15 dní	<i>Mokesčių inspekcija</i>
5.	Informovat Státní inspekci práce (<i>Valstybinė darbo inspekcija</i>) o začátku podnikání, a to písemnou formou nebo telefonem.	Zdarma	1 den	<i>Valstybinė darbo inspekcija</i>
6.	Otevření účtu k běžným obchodním operacím.	Zdarma	1 den	Libovolná banka
7.	Výroba razítka společnosti.	30-90 LTL	2 dny	

Zdroj: WB

Audit je pro společnost s ručením omezeným povinný tehdy, kdy jsou splněny alespoň dvě z následujících podmínek:

- Příjmy z prodeje převyší 10 mil. LTL za uplynulý účetní rok
- Průměrný počet zaměstnanců za uplynulý účetní rok byl vyšší než 50
- Hodnota aktiv v rozvaze převyšuje 5. mil LTL

2.2 Registrace OSVČ

Pro registraci OSVČ je nutné pouze vyplnění příslušného registračního formuláře. Poplatek činí 200 LTL. Postup při registraci je v zásadě stejný jako u společnosti s ručením omezeným.

2.3 Založení pobočky nebo kanceláře

Na rozdíl od reprezentativní kanceláře pobočka může vykonávat obchodní činnost nebo brát na sebe závazky. Mateřská společnost je plně odpovědná za závazky své pobočky. Činnost pobočky je organizována a řízena manažerem pobočky, který má právo pobočku zastupovat. Alespoň jedna z osob s právem jednat za pobočku musí sídlit v Litvě.

Reprezentační kancelář může být v Litvě založena pouze pro reprezentační a propagační akce a nemůže vykonávat obchodní činnost. Mateřská společnost je plně odpovědná za závazky své reprezentační kanceláře.

3 Daňový systém

Podle Eurostatu má Litva nejnižší daňové zatížení ze všech členských zemí EU. Daně představují pouze 28,7 % HDP. Základním problémem litevského daňového systému je nízké zdanění právnických osob a vysoká daň z příjmů fyzických osob. To odráží nízké zdanění kapitálu a vysoké zdanění pracovní síly.

Aktuální stav a podrobný výklad včetně relevantních čísel zákonů lze najít v Doing Business in Lithuania, který je k dispozici na <http://www.lida.lt>.

Užitečné výrazy

Plátce daně: *mokesčių mokėtojas*

Daňová úleva: *mokesčio lengvat*

Dvojitý zdanění: *dvigubas apmokestinima*

Daňový zákon: *mokesčių teisė*

Daňový únik: *mokesčių sumažinimas*

Osvobození od daně: *mokesčio netaikyma*

Daňový systém: *mokesčių sistem*

Daň: *mokestis*

Zdanitelný příjem: *apmokestinamosios pajamos*

Daňová pobídka: *mokesčių pask*

Sleva na dani: *mokesčio grąžinimas*

Daňové úřady: *mokesčių inspekcija*

3.1 Přímé daně (tiesioginis mokestis)

Daň z příjmu fyzických osob (*fizinių asmenų pajamų mokestis*) je od 1. 1. 2008 stanovena na 24 %. Snížená sazba 15 % je uvalena na příjmy z úroků, sportovních aktivit, umělecké činnosti, licenčních poplatků a příjmů z pronájmu, z příjmu dávek pojistného plnění nebo prodeje či jiných forem převodu majetku.

Daň z příjmu právnických osob (*juridinių asmenų pajamų mokestis*)

Od roku 2006 je daň z příjmu právnických osob stanovena na 15 %. Na příjmy malých podniků je uvalena sazba 13 %. Malý podnik je definován jako takový, jehož zdanitelné příjmy nepřesahují 500.000 LTL ročně a počet zaměstnanců nepřekračuje 10. Druhá možnost daňového zvýhodnění je pro podniky jednotlivce a obchodní společnosti, jejichž průměrný počet zaměstnanců nepřesáhne 10 a jejichž příjem nepřesáhne 1 mil. LTL za rok. Po splnění těchto podmínek mají takovéto společnosti nárok na nulovou sazbu daně

z příjmu právnických osob až do výše 25.000 LTL. Na příjem nad tuto hranici se vztahuje standardní sazba 15 %.

Dividendy

Na dividendy je uvalena 15% daň. Dividendy placené z jedné společnosti do druhé jsou v Litvě od daně osvobozené.

Dědická daň (*paveldimo turto mokestis*)

Sazba dědické daně je v Litvě stanovena na 5 % u majetku do hodnoty 500.000 LTL. Pokud je hodnota majetku vyšší, sazba je stanovena na 10 %. Převody majetku mezi rodiči a dětmi a mezi manželi jsou od daně osvobozeny, stejně tak dědictví obdržené manželem/manželkou, potomkem, vnoučetem nebo sourozencem. Pokud je hodnota majetku získaného dědictvím nižší než 10.000 LTL, je od daně osvobozen.

Daň z nemovitosti (*nekilnojamojo turto mokestis*) – na nemovitosti ve vlastnictví se vztahuje sazba 1,5 % z hodnoty majetku.

Daň z převodu nemovitostí

Sazba daně je stanovena na 1 % z hodnoty nemovitosti.

3.2 Nepřímé daně (*netiesioginis mokestis*)

DPH (*pridėtinės vertės mokestis — PVM*) — na většinu případů se vztahuje sazba 18 %. Snížená sazba 9 % se uplatňuje na přestavbu či renovací budov. Sazba 5 % je uvalena na služby spojené s přepravou pasažérů, knihy, noviny a časopisy, léky, ubytování v hotelech, atd. Povinnost registrace k DPH vzniká podniku v okamžiku, kdy jeho roční obrat převyší 100.000 LTL (cca 30.000 EUR). DPH se odvádí měsíčně a to nejpozději 25. dne následujícího měsíce.

Spotřební daň (*akcizo mokestis*) — Plátcí daně jsou právnické a fyzické osoby, které jsou výrobci a nebo dovozci vybraného zboží. Spotřební daň se týká následujících komodit:

- ethylalkohol, alkohol, víno, pivo, maziva, letecký benzín, mazut, cukr, cigarety, tabák, káva, čokoláda, klenoty, atd.

Poplatek za státní přírodní zdroje

Poplatky za státní přírodní zdroje musí platit právnické a fyzické osoby, které používají státní přírodní zdroje ke své komerční činnosti. Poplatek je závislý na druhu přírodního

zdroje a je určován každé čtvrtletí podle indexu spotřebitelských cen. Poplatek za státní přírodní zdroje se odečítá od hrubého příjmu při vypočítání zdanitelného příjmu.

Ekologický poplatek — ekologický poplatek musí platit právnické a fyzické osoby, jejichž činnost vede ke znečišťování přírody. Platí se 1 LTL za 1 t nečistot.

3.3 Daňová specifika OSVČ, sociální zabezpečení

Daň z příjmu OSVČ je v Litvě stanovena na 15 %, povinné jsou příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, které jsou v Litvě stanoveny na polovinu výše penzijního pojištění, ta je v současné době stanovena na 316 LTL měsíčně, povinný odvod OSVČ tedy dosahuje 158 LTL měsíčně.

4 Zvyklosti pracovního trhu

Základní podmínky a zvyklosti pracovních vztahů

Oblast	Litevská praxe
Zkušební doba	Zkušební doba může být uzavřena na dobu max. 3 měsíců. Ve zvláštních případech daných zákonem je možné uzavřít zkušební dobu až v trvání šesti měsíců.
Pracovní doba	Týdenní pracovní doba nesmí překročit 40 hodin týdně, včetně přesčasů pak 48 hodin za 7 po sobě jdoucích dní. Pokud zaměstnanec vykonává práci na více místech nebo má ještě další pracovní smlouvu, tak jeho celková denní pracovní doba nesmí překročit 12 hodin. Přesčasy nesmějí za dva po sobě jdoucí dny překročit 4 hodiny a v celkovém úhrnu za rok překročit 120 hodin. Kolektivní smlouvy ale mohou stanovit max. množství hodin přesčasů na 180 hodin. Odměna za hodinu přesčasu by měla být alespoň ve výši 1,5 násobku hodinové mzdy.
Placená dovolená	Placená dovolená se poskytuje min. v rozsahu 28 kalendářních dnů. Až na 58 dní placené dovolené mají nárok tyto skupiny zaměstnanců: zaměstnanci, jejichž práce je náročná na stres a emoce, zaměstnanci mající rizikové povolání a pracující za zvláštních podmínek práce.
Výpověď ze strany zaměstnavatele	Výpověď dává zaměstnavatel zaměstnanci 2 měsíce dopředu. V případech, kdy: <ul style="list-style-type: none"> zaměstnanci chybí do důchodu méně než 5 let; zaměstnanci je méně než 18 let; zaměstnanec je nějakým způsobem postižen; zaměstnanec vychovává dítě mladší 14 let, může být pracovní smlouva zrušena jen ve zvláštních případech. Jsou to obecně takové případy, kdy by setrvání zaměstnance vážně ohrozilo zájmy zaměstnavatele.
Výpověď ze strany zaměstnance	Výpovědní lhůta při výpovědi ze strany zaměstnance je 14 dní. V kolektivní smlouvě může být uvedena i jiná výpovědní lhůta, nesmí však převýšit 1 měsíc.
Další ustanovení	Od 1.1.2008 je výše minimální měsíční mzdy stanovena na 800 LTL (231,70 EUR).

Zdroj: EURES

Pracovní smlouva

Pracovní smlouva musí být vyhotovena v písemné formě. Smluvní strany musejí dojít ke shodě ohledně:

- místa výkonu práce;
- typu práce nebo zaměstnancovy pozice;
- odměny za práci.

Pracovní smlouva na dobu určitou nesmí přesahovat dobu 5 let.

4.1 Odvody za zaměstnance

Příspěvky na sociální pojištění (*privalomo sveikatos draudimo mokestis*)

Zaměstnavatel odvádí se cca 31 % ze zaměstnancovy hrubé mzdy.

Příspěvek se skládá z:

- 22,5 % na penzijní pojištění;
- 3 % zdravotní pojištění;
- 3 % na pojištění v mateřství;
- 1,5 % na pojištění v nezaměstnanosti;
- 0,28 — 1 % na pojištění proti pracovním úrazům.

5 Užitečné kontakty

Litevská rozvojová agentura (*Lietuvos ekonominės plėtros agentūra*)

Jogailos str. 4, 01116, Vilnius

Tel.: (+370 5) 262 7438

Fax.: (+370 5) 212 0160

Web: <http://www.lda.lt>

E-mail: info@lda.lt

Státní daňový inspektorát (*Valstybinę mokesčių inspekcija*)

Vasario 16-osios g. 15, 01514, Vilnius

Tel. (8~5) 2668 200,

Fax: (8~5) 2125 604

Web: <http://www.vmi.lt>

E-mail: vmi@vmi.lt

Litevský státní inspektorát práce (*Valstybinė darbo inspekcija*)

19 Algirdo str.

LT-03607 Vilnius

Tel: +370 5 265 0193

Fax: +370 5 213 9751

E-mail: info@vdi.lt

Web: <http://www.vdi.lt/index.php?-50839610>

Státní centrum registrů (*Valstybės Įmonė Registrų Centras*)

V. Kudirkos street 18, LT-03105, Vilnius-9

Tel.: +370 5 2688 202

Fax: +370 5 2688 311

E-mail: info@registrucentras.lt

Web: <http://www.registrucentras.lt/>

Litevská komora auditorů (*Lietuvos auditorių rūmai*)

J. Galvydzio st. 5/ Zygio st.96-104,

LT-08236 Vilnius

Tel. +370-5-274 54 24

Fax +370-5-274 54 23

Web: www.lar.lt

E-mail lar@lar.lt

Statistický úřad (*Statistikos departamentas*)

Gedimino ave 29, LT-01500 Vilnius

Tel: +370 5 236 48 00

Fax: +370 5 236 48 45

Web: <http://www.stat.gov.lt/en/>

Mail: statistika@stat.gov.lt

Ministerstvo zdravotnictví (*Sveikatos apsaugos ministerija*)

Vilniaus str. 33, LT-01119, Vilniu

Tel.: +370 5 268 5108, +370 5 266 1413

Email: ministerija@sam.lt

Web: <http://www.sam.lt/>

Ministerstvo práce a sociálního pojištění (*Socialinės apsaugos ir darbo ministerija*)

A.Vivulskio str. 11

Tel: 00 370 5 2664 201

Fax: 00 370 5 2664 209

Email: info@socmin.lt

Web: <http://www.socmin.lt/>

Státní fond sociálního pojištění (SoDra):

Konstitucijos Ave. 12

LT-09308 Vilnius, Lithuania

Fax (370-5) 272 42 54

E-mail: sodrainfo@sodra.lt

Web: <http://www.sodra.lt/>

Ministerstvo pro vědu a vzdělání (*Švietimo ir mokslo ministerija*)

A. Volano str. 2/7, LT-01516, Vilnius

Tel.: +370 52 19 11 90,

Fax +370 52 61 20 77,

Code 188603091

E-mail: smmin@smm.lt

Web: <http://www.smm.lt/>

Asociace litevských obchodních komor pro obchod, průmysl a řemesel

(*Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija*)

J.Tumo-Vaižganto g. 9/1-63a, LT-01108, Vilnius

Tel.: +370 (5) 2612 102,

Fax: +370 (5) 2612 112

E-mail: info@chambers.lt Web:

<http://www.chambers.lt/>

6 Další informace

6.1 Anglicky

Portál k podnikání v Litvě (doporučujeme):

<http://www.infolex.lt/portal/ml/start.asp?act=dobiz&lang=eng>

Doing business:

<http://www.doingbusiness.org/>

Příručka o podnikání v Litvě:

http://www.lexmundi.com/images/lexmundi/PDF/guide_lithuania.pdf

Příručka o podnikání v Litvě od společnosti HLB International:

http://www.hlb.com/dbifiles/dbi_pdf/Doing%20business%20in%20Lithuania.pdf

Příručka o podnikání v Litvě od společnosti UHY:

http://www.uhy.com/media/PDFs/doing_business_guides/Doing%20Business%20in%20Lithuania.pdf

Informace o Litvě na stránkách worldwide-tax.com:

<http://www.worldwide-tax.com/lithuania/indexlithuania.asp>

Stručný pohled na daně v Litvě od společnosti Deloitte:

http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/dtt_tax_highlights_lithuania_123107.pdf

6.2 Česky

Velvyslanectví České republiky v Litvě

Čekijos Respublikos Ambasada

Birutes g. 16, Žverynas, Vilnius

LT-08117

tel: 00370/5/2661040, KO-2661041

fax: 003705/2661066

e-mail: vilnius@embassy.mzv.cz

web: <http://www.mzv.cz/vilnius>

Velvyslanectví Litevské republiky

Pod Klikovkou 1916/2, Praha 5

150 00

tel: 257 210 122, 257 210 123

fax: 257 210 124

e-mail: ambasada-litva@iol.czweb: <http://cz.mfa.lt/>**Encyklopedie MZV**<http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/encyklop.asp>**Business info**<http://www.businessinfo.cz/cz/clanky/litva/1000691/>**Životní a pracovní podmínky v Litvě**http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/litva

Tento soubor vznikl jako součást projektu Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU, ve spolupráci Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky a expertů z Centra pro regionální rozvoj ČR – Enterprise Europe Network (dříve Euro Info Centra Praha). Projekt byl podpořen odborem informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky. Publikace je rovněž k dispozici na vládním informačním portálu o EU <http://www.euroskop.cz> a v síti regionálních Eurocenter ve všech krajských městech.

Kolektiv autorů: Ing. Kateřina Joklová, Ing. Vladimír Kváča, Ph.D., Jana Kváčová, RNDr. Jitka Ryšavá, Bc. Jiří Šourek.

Tento soubor může být rozmnožován elektronicky nebo tiskem pouze v kompletní a nezměněné podobě a rozšiřován pouze bezúplatně. Nejnovější verzi tohoto souboru naleznete na stránkách Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky – <http://www.socr.cz> – v kategorii aktivity, v podkategorii publikace.

Toto je verze ze září 2008.

EUROSKOP.CZ